

Jaarverslag over het jaar 2016 van de Stichting Vrienden van de Kerk op de Kranenburg/Heiligenbeeldenmuseum

1. INLEIDING

De op 4 september 1998 opgerichte Stichting Vrienden van de Kerk op de Kranenburg (VKK) heeft als doelstelling het bevorderen van de instandhouding van de Antonius van Paduakerk – de oudste nog bestaande kerk van de bouwheer Pierre Cuypers, tevens Rijksmonument - en de exploitatie hiervan in overeenstemming met de waardigheid en het gewijde karakter ervan. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland onder nummer 08078842 en is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Als middel om dit doel te bereiken wordt sinds 2000 in dit kerkgebouw het Heiligenbeeldenmuseum geëxploiteerd. Het Heiligenbeeldenmuseum staat sinds december 2008 als erkend museum geregistreerd in het Museumregister van de Nederlandse Museumvereniging.

2. BEHEER VAN DE ANTONIUS VAN PADUAKERK

-Relatie tot de SOGK

De Antonius van Paduakerk is op 31 december 2009 door het Parochiebestuur van de Christus Koning/H. Antonius van Paduaparochie in eigendom overgedragen aan de Stichting Oude Gelderse Kerken (SOGK), die daarmee verantwoordelijk is voor groot onderhoud en restauratie.

Sindsdien huurt de Stichting VKK het kerkgebouw van de SOGK. De huur, die tot nu toe werd aangepast aan de gemiddelde huurstijging van woningen, wordt vanaf 2015 jaarlijks geïndexeerd aan het gestegen prijspeil. De VKK neemt daarnaast het dagelijks onderhoud, het tuinonderhoud, de kosten van water en energie en de gebruikerslasten voor haar rekening. Het bestuur van de VKK fungeert tevens als plaatselijke commissie (PC) van de SOGK. Uit dien hoofde is er regelmatig en waar nodig tussentijds overleg over alle daarvoor in aanmerking komende zaken.

De in september 2015 voltooide restauratie werd afgesloten op een eindbedrag van € 747.000 . De SOGK heeft begin 2016 de eindafrekening met de Provincie Gelderland (die een bijdrage van € 491.500 verleende) en andere bijdragende instanties in het voorjaar van 2016 afgerond.

Aansluitend aan deze restauratie heeft het Heiligenbeeldenmuseum uit eigen middelen geïnvesteerd in het geheel opknappen van de sacristie (nieuwe vloer, schilderwerk, nieuwe tafel en stoelen), het beschilderen van 3 traveeën in de oorspronkelijke kleuren, het herstellen van een aantal vloertegels in de kerk en het vernieuwen van elektrische bedrading en schakelpunten aan de noordbeuk. Tevens is flink geïnvesteerd in het vervangen van spotlights, spaarlampen en TL-verlichting door Ledlampen en Led-strips om daarmee een forse besparing op het energieverbruik en de daarbij behorende rekening te realiseren.

Op 25 juli sloeg tijdens een onweer de bliksem in op de bliksemafleider op de toren, ten gevolge waarvan aanzienlijke schade ontstond aan o.a. het torenuurwerk, de wijzerplaatverlichting, de beveiligingsinstallatie ,computers en de telefooninstallatie. De schade kwam deels ten laste van de eigenaar, deels van de gebruiker en is via de verzekeringsmaatschappij Donatus afgehandeld en hersteld.

Er resteert nog een actie om het ludwerk van de klokken te herstellen.

-Stand van zaken voormalig klooster, pastorie en buitenomgeving

Het groepshotel onder de naam: Klooster van Kranenburg , is aan het einde van 2016 helaas failliet verklaard . Een gedeelte van de zolderverdieping van het klooster is met toestemming van de uitbater afgescheiden en in gebruik genomen als depotruimte voor het museum, terwijl o.a. in de oorspronkelijke kapel van het klooster een aantal kruiswegstaties, beelden en schilderijen uit de eigen collectie zijn aangebracht. Bij het opmaken van het jaarverslag is nog geen duidelijkheid verkregen over een eventuele doorstart of nieuwe bestemming. Met eigenaar van het pand, de heer J.Dijkman en de curator is correspondentie gevoerd en zijn afspraken gemaakt om de belangen van het Heiligenbeeldenmuseum te waarborgen.

In december 2015 is weer een subsidie van het Oranjefonds/NL gevraagd en verkregen voor uitgevoerde werkzaamheden op de Nationale Vrijwilligersdag op 12 maart 2016. De bestrating en een deel van de groenstrook tussen de kerk en de voormalige pastorie zijn dankzij de inzet van een aantal van onze vrijwilligers voorzien van nieuwe bestrating en de daar aan grenzende groenstrook is hersteld na beschadiging als gevolg van de plaatsing van bouwketen en rijplaten voor de restauratie.

De nieuwe eigenaars hebben de Cuyperspastorie na een verbouwing een nieuwe bestemming als spiritueel en therapeutisch centrum gegeven.

Overeenstemming is bereikt over samenwerking bij medegebruik van de sacristie van het museum als stiltecentrum . Op 25 juni 2016 vond de officiële opening plaats met een manifestatie in het museum en de pastorie.

Het tegenover de kerk gelegen voormalige pannenkoekenrestaurant met bijbehorende grond heeft inmiddels de bestemming woningbouw verkregen. De gebouwen zijn medio 2016 gesloopt en de bodem gesaneerd, waarna een begin kan worden gemaakt met een nieuwe bebouwing.

3.CONTACTEN MET DONATEURS/BELANGSTELLENDE/PUBLIC RELATIONS

-Donateursbestand

De in 2015 gestarte campagne om het aantal donateurs en de inkomsten uit donaties te verhogen is in het najaar van 2016 voortgezet. Met het inschakelen van de vrijwilligers van het museum zijn in 2016 al 47 nieuwe donateurs gewonnen. De inkomsten uit donaties stegen daardoor met €1.836,-.

-Nieuwsbrieven

Ook in 2016 hebben alle donateurs, vrijwilligers en relaties 2 nieuwsbrieven in full colour ontvangen. Naast allerlei actuele zaken is er steeds gelegenheid om een vrijwilliger eens extra in het zonnetje te zetten. De reacties hierop zijn positief. De Nieuwsbrieven en andere nieuwtjes worden ook op de website geplaatst.

-Website en Facebook

Het bedrijf Vir2Biz is verantwoordelijk voor het technisch beheer van de website (www.heiligenbeeldenmuseum.nl). Door allerlei technologische vernieuwingen en uitbreiding van de mogelijkheden voor presentatie zijn zowel de website als de Facebookpagina in 2016 onder handen genomen. De vernieuwde website was voor de opening van het nieuwe museumseizoen in maart 2016 operationeel. Een vaste websitebeheerder /vrijwilliger zorgt voor een actuele site. In 2016 ontving de site 10661 unieke bezoekers (in 2015: 10461). Het Heiligenbeeldenmuseum heeft zich eind 2012 aangemeld bij Facebook en had eind 2016 ruim 800 vrienden.

-Mediacontacten

Via de Commissie PR zijn de reguliere contacten met betrekking tot de aangekondigde tentoonstellingen onderhouden. Daarnaast is extra publiciteit gezocht en verkregen bij de regionale omroepen en TV en de regionale dag- en nieuwsbladen voor de samenwerking met de Cuyperspastorie, Monumentendag in september en Gelderse Museumdag in oktober. Er zijn 2 radio-interviews gegeven.

-Advertorials

In het verslagjaar is gericht geadverteerd in de Museumkijkgids, de Kunst- en Museumkrant Oost-Nederland, Katholiek Nieuwsblad, Achterhoeknieuws en Devotionalia.

4.HEILIGENBEELDENMUSEUM

-Collectie

Het Collectiebeleidsplan is eind 2015 na consultatie van de Raad van Advies vastgesteld.

In de collectie van het Heiligenbeeldenmuseum zijn 2241 objecten opgenomen, waarvan 110 in langdurige bruikleen. In het verslagjaar zijn nog ca. 200 in 2014 verkregen objecten uit de collectie Ensink in Adlib ingevoerd.

In januari 2016 is op aangeven van één van de leden van de Raad van Advies de bisschopsstoel van de in 2015 overleden mgr. Bluysen, de vroegere bisschop van Den Bosch, in de collectie opgenomen en is ook een grotere kerstgroep van de Congregatie van Jezus, Maria en Jozef uit het voormalige klooster Mariënborg geschonken.

In juli heeft de geloofsgemeenschap H. Andreas uit Brummen in verband met het sluiten van hun kerkgebouw enkele grotere beelden en de kerstgroep aan ons museum geschonken. Een kleinere kerstgroep uit de eigen collectie is aan Brummen geschonken voor het gebruik in hun nieuwe – kleinere – kerkzaal. Ook een gipsen retabel met een voorstelling van de Graflegging van Christus is door een inwoner uit Weurt aan het museum geschonken. Daarnaast werden enkele kleinere beelden, kerstgroepen en boeken geschonken en in de collectie opgenomen.

Op basis van het in 2013 opgestelde onderhoud- en restauratieplan heeft onze vaste restaurateur weer een aantal beelden en een kerstgroep gerestaureerd.

- Onderzoek

Het onderzoek naar de herkomst van een aantal voorwerpen uit de collectie Ensink is voortgezet. Daarnaast weten particulieren in toenemende mate het Heiligenbeeldenmuseum te vinden met vragen over o.a. herkomst van hun heiligenbeelden of andere religieuze voorwerpen. In enkele gevallen is dankbaar gebruik gemaakt van de expertise die bij enkele leden van de Raad van Advies aanwezig is.

In het kader van de vergroting van het publieksbereik heeft een PABO-studente van de Hogeschool Iselinge in Doetinchem in het najaar onderzoek gedaan naar cultuur- en erfgoedonderwijs op de basisscholen. De resultaten hiervan worden in 2017 gepubliceerd.

-Reguliere tentoonstelling

De wisseltentoonstelling van heiligenbeelden uit het bezit van het museum is in dit jaar gecombineerd met een thematische expositie met als thema: iconen. De uit meer dan 100 iconen bestaande collectie die Hennie Oude Middendorp uit Hengelo zelf heeft geschilderd in de zogenaamd Russisch-orthodoxe stijl is op 28 maart (2^e Paasdag) geopend en is afgesloten op de traditionele sluitingsdatum op 1 november(Allerheiligen). Deze tentoonstelling trok ca.3500 bezoekers. Ter gelegenheid van deze tentoonstelling heeft het museum in eigen beheer een boek uitgegeven “Vensters van de hemel” waarin alle iconen – het volledige oeuvre van Hennie Oude Middendorp – zijn opgenomen.

-Kerstgroepententoonstelling

De zeventiende expositie werd via de bestaande goede contacten met de Vereniging “Vrienden van de Kerstgroep” ingericht met kerstgroepen van het echtpaar Peter en Ida Diemer uit Veenendaal, die een aantal jaren eerder al andere kerstgroepen uit hun omvangrijke collectie lieten zien. De gerestaureerde kerstgroep uit Rekken die vorig jaar werd tentoongesteld in een grotopstelling in het portaal van de kerk is in 2016 voor één seizoen uitgeleend aan de geloofsgemeenschap van de H. Martelaren van Gorkum in Rekken. Hun eigen kerstgroep uit hout met aangeklede kerstfiguren is als tegenprestatie in ons museum tentoongesteld. Het klankbeeld met als onderwerp: “Driekoningen, wat een wereldfeest” gemaakt, werd wederom

voor de bezoekers vertoond. De inrichting van de tentoonstelling oogstte veel lof van de bezoekers. De tentoonstelling die vanaf de dag na Sinterklaas iedere dag (m.u.v. 1^e Kerstdag en Nieuwjaarsdag) geopend was tot en met het weekeinde na Driekoningen trok 2500 bezoekers. Dit aantal is wat lager dan vorig seizoen omdat het museum deze keer twee maal op zondag gesloten was. Topdag was zoals gebruikelijk 2^e Kerstdag toen ruim 500 bezoekers de entreebalie passeerden. Op zondag 11 december is in samenwerking met Kranenburgs belang en de Cuyperspastorie op het terrein vóór het museum een kerstfair gehouden waarbij het Heiligenbeeldenmuseum ook een promotie- en verkoopstand had.

-Gratis Museumdag en Monumentendag

Na de restauratie was het museum gedurende de Monumentendagen op 10 en 11 september het gehele weekend geopend, waarbij de film over de restauratie: 'Vakmanschap in meesterschap' werd vertoond. Er waren 150 bezoekers.

Op zaterdag 22 oktober heeft het Heiligenbeeldenmuseum deelgenomen aan de Gelderse museumdag. Meer dan 150 bezoekers wisten die dag de weg naar ons museum te vinden. Er was die dag speciale aandacht voor jeugdig bezoek, en een speciaal aangekondigde en succesvolle verkoop van overvloedige devotionalia in de kerk trok veel extra bezoekers.

-Educatie

Het bestuur heeft een aantal maatregelen genomen om de interesse van de jongeren te verhogen. Allereerst is besloten om jongeren tot en met 12 jaar gratis toegang tot het museum te geven en er zijn in samenwerking met de basisscholen in de omgeving gerichte programma's ontworpen. Door deze maatregelen is het bezoek van kinderen t/m 12 jaar gestegen van 368 in 2012 tot 554 in 2015 en 561 in 2016!

Het in samenwerking met de SOGK ontwikkelde educatief programma voor scholieren van de Vordense scholen trok in 2016 zoals verwacht wat minder bezoekers aangezien de vier aangeboden niveaus over de acht groepen van de basisschool worden verdeeld en zij dus in principe eenmaal per twee jaar aan bod komen. 139 scholieren volgden in 2016 dit Jeugdeducatieproject, terwijl 284 andere kinderen klassikaal het museum bezochten.

-Bezoekersaantallen

Het museum noteerde in 2016 de volgende aantallen bezoekers (ter vergelijking de aantallen in 2013, 2014 en 2015) :

	2016	2015	2014	2013
Totaal aantal bezoekers:	6250	6880	7179	7147
Groepsbezoek:	945	694	966	1043
Betalende Bezoekers:	4194	5093	4963	4933
Kinderen t/m 12 jaar:	661	554	858	676
Niet-betalende bezoekers:	450	439	392	495

Zoals eerder aangegeven bleef het kerstbezoek dit jaar aanmerkelijk achter.

5.ORGANISATIE

-Bestuur

In 2016 waren de voorzitter en het bestuurslid voor Marketing en PR volgens het rooster van aftreden aftredend en herbenoembaar. Beiden zijn voor een periode van 3 jaar herbenoemd. Het bestuur hanteert de Code Cultural Governance als leidraad voor haar functioneren.

Het bestuur komt maandelijks bijeen in de Antonius van Paduakerk.

De diverse werkgroepen hebben via één van de bestuursleden, die als coördinator van die werkgroepen optreden een linking pin met het bestuur.

Het bestuur vergaderde afgelopen jaar 12 maal, alsook 2 maal met de Raad van Advies en 2 maal met het bestuur van de SOGK.

-Beloningsbeleid

De Stichting (bestuur en vrijwilligers) functioneert louter met behulp van niet betaalde krachten. Zij ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden, doch krijgen op verzoek slechts een vergoeding van gemaakte kosten.

-Vrijwilligers

Per 31 december 2016 telt onze Stichting 78 vrijwilligers, die gezamenlijk alle voorkomende functies en taken uitvoeren. Al sinds de oprichting wordt al dit werk zonder één enkele beroepskracht en geheel belangeloos gedaan. Zij vormen samen de beste vrienden en steunpilaren van de Antonius van Paduakerk!

In het verslagjaar mochten wij 3 nieuwe vrijwilligers verwelkomen, terwijl 1 vrijwilliger wegens hoge ouderdom en ziekte zijn taak moest neerleggen. Aan ziekte en bijzondere gebeurtenissen bij vrijwilligers wordt gericht aandacht besteed.

Aan het einde van de kerstgroepententoonstelling werd een goedbezochte Nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. Ook vóór de opening van iedere expositie vindt een informatiebijeenkomst voor alle vrijwilligers plaats.

De traditionele vrijwilligersdag rondom Allerheiligen was wederom een succes. Op zaterdag 5 november werd de jaarlijkse vrijwilligersdag gehouden met zoals gebruikelijk een educatief karakter. In Lieveelde werd het voormalige klooster Loreto bezocht waarin nu de Koptische Kerk en hun seminarie zijn ondergebracht. In Borculo werd het streekmuseum Lebbenbrugge met een bezoek vereerd en maakten de vrijwilligers een boottochtje met de berkelzomp. De dag werd afgesloten met een inmiddels traditioneel stampottenbuffet in restaurant “het Wapen van ’t Medler”.

-Raad van Advies

De in 2012 ingestelde Raad van Advies heeft als taak om het bestuur en de vrijwilligers te voeden met trends, ideeën en ontwikkelingen vanuit diverse voor het museum relevante invalshoeken en ook als klankbord te fungeren voor het te voeren strategische en operationele beleid. De Raad van Advies bestaat uit: Drs. Pierre Cuypers, achterkleinzoon van de ontwerper en bouwer van de kerk en actief in onderwijs en politiek, mr. Zeno van Dorth tot Medler, vertegenwoordiger van de familie van de stichters van de kerk, drs. Wieb L.Broekhuijsen, voormalig directeur van Museum Orientalis en nu directeur van

de Bibliotheek West-Achterhoek, drs. Casper Staal, voormalig conservator van het Museum Catharijneconvent en drs. Pia Verhoeven, voormalig directeur a.i. van de Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland. In het afgelopen jaar heeft het bestuur enkele malen gericht gebruik gemaakt van hun veelzijdige expertise en contacten.

De Raad van Advies vergaderde in 2016 twee maal met het bestuur en leden waren ook aanwezig bij openingsbijeenkomsten van tentoonstellingen en de Gelderse Museumdag

-Opleiding en educatie

Het cursusaanbod van Erfgoed Gelderland (voorheen Gelders Erfgoed) op gebied van museumbeleid en –praktijk is in het afgelopen als gevolg van reorganisaties en bezuinigingen overgenomen door het Cultuurcollege. Vier vrijwilligers namen deel aan vier cursusdagen met het thema: van rondleiden naar begeleiden vooral gericht op jeugdeducatie maar zeker ook bruikbaar voor andere groepen. Twee van de cursusdagen werden gehouden in het Heiligenbeeldenmuseum, de twee overige dagen in het kasteel Middachten. Enkele bestuursleden bezochten de inspiratiedagen voor museumthema's georganiseerd door Erfgoed Gelderland.

Contacten met de oudere jeugd zijn belangrijk en besloten is om in navolging van het Jeugdeducatieproject een soortgelijk programma op te stellen voor leerlingen van het voortgezet onderwijs. Door opstartproblemen zal dit eerst in 2017 ter hand worden genomen.

6.BEDRIJFSVOERING

-Exploitatie

Eind 2012 is een bevestiging van de Belastingdienst ontvangen dat de Stichting – na een controlebezoek- de ANBI-status behoudt. Aan de daaruit volgende publicatieplicht op de website wordt voldaan.

Met ingang van 2013 is besloten het onderscheid tussen bezoekers jonger, c.q. ouder van 65 jaar te laten vervallen en betaalt iedere bezoeker vanaf de leeftijd van 13 jaar een toegangsprijs van €4,00. De hoogte van dit bedrag is begin 2010 vastgesteld en blijft ook in 2016 en 2017 gelden.

Na enkele jaren van kleine exploitatieoverschotten sloot de exploitatie over 2015 met een negatief saldo van €10372, vooral veroorzaakt door verbouwingskosten, kosten voor collectiebeheer en lagere donateurs- en rente-inkomsten. De exploitatie over 2016 liet volgens verwachting een nog groter tekort zien van €35.478. De restauratie en herinrichting van de sacristie, schilderwerkzaamheden in de kerk en sacristie, de vernieuwing van elektrische bekabeling en vervanging van verlichting door led-verlichting, alsmede de investering in een boek veroorzaakten hoge eenmalige kosten. Zonder deze eenmalige kosten zou de exploitatie met een gering negatief saldo zijn afgesloten.

Omdat de SOGK eigenaar is van het kerkgebouw, behoeven wij als huurder daarvan geen voorziening voor groot onderhoud meer te hebben. Wel wordt in onderling overleg in geld en menskracht bijgedragen om de verbouwingen en restauraties financieel en daadwerkelijk mogelijk te maken.

-Subsidie

De Stichting VKK/Heiligenbeeldenmuseum heeft het tot nu toe nog zonder structurele subsidie gered. Hoewel inmiddels een erkend museum is het gesternte voor het verkrijgen van subsidie door bezuinigingen in de culturele sector, bepaald ongunstig. Voor het produceren en uitgeven van het boek "Vensters van de hemel" verleende het Prins Bernhard Cultuurfonds een bijdrage van € 500,- en door de Stichting "de Werf" in Vorden werd een bijdrage van € 1000,- voor dit doel verleend.

De Antonius van Paduakerk is een rijksmonument (nr.RCE 38136) en de eigenaar(SOGK) komt in principe in aanmerking voor rijkssubsidie voor o.a. groot onderhoud. Eind 2011 was ons "monumentennummer" weer aan de beurt voor subsidie maar door te veel aanmeldingen en te weinig budget bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed heeft de subsidieregeling het karakter van een tombola met veel nieten! Inmiddels is de subsidieregeling gewijzigd en is bericht ontvangen dat in ieder geval tot en met 2018 niet op subsidie behoeft te worden gerekend.

-Verzekeringen

Vanaf 2012 zijn alleen de in bruikleen genomen voorwerpen verzekerd. Voor alle vrijwilligers is een basisverzekering van de gemeente Bronckhorst van kracht. Voorts is een aparte bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten, alsmede een verzekering uit hoofde van door vrijwilligers met hun auto voor het museum gemaakte ritten. In verband met de gevolgen van de blikseminslag van 25 juli is de schade geclaimd bij de verzekeringsmaatschappij Donatus.

-Automatisering

In 2013 is het zelf ontwikkelde registratieprogramma geconverteerd naar de gangbare standaard voor erkende en geregistreerde musea: het programma Adlib. Inmiddels zijn alle objecten in het systeem opgenomen maar in 2016 is een aantal voorwerpen opnieuw gefotografeerd om het totale bestand op uniforme wijze in het bestand te verwerken. Ook de in 2016 verworven objecten voor de collectie zijn in Adlib verwerkt. Via een laptop is het bestand voor zowel vrijwilligers als bezoekers te raadplegen.

Het in 2013 aangeschafte boekhoudprogramma Osirius, alsmede een nieuwe versie van PC-leden van de RABO-Bank leveren nog steeds problemen op bij de verwerking van alle gegevens, zoals betalingen van donateurs. Problemen konden slechts met behulp van de helpdesk worden opgelost. Met ingang van april 2016 zijn pinbetalingen in het museum mogelijk. Na de verbouwing is het museum zelf voorzien van een internetaansluiting met Wifi en zijn bij de entree bijzonderheden over de kerk op te vragen via een QR-code.

-Veiligheid

In 2016 zijn geen incidenten gerapporteerd, waarbij vrijwilligers of bezoekers van het museum waren betrokken.

Het elektronische beveiligingssysteem is in 2015 als gevolg van de verbouwing en restauratie aangepast en uitgebreid. Ook de vluchtroutes, het sleutelplan, de bliksembeveiliging en het calamiteitenplan zijn na het afsluiten van de

restauratie aangepast. Als gevolg van een blikseminslag in de op de toren geplaatste geleider moesten het beveiligingssysteem en veel andere elektronische apparatuur geheel worden vernieuwd. Het museum is volledig rolstoeltoegankelijk. De bij de ingang van het aangrenzende Klooster van Kranenburg geplaatste AED-defibrillator is na het faillissement in overleg met Kranenburgs Belang verplaatst naar de buitenzijde van de verbindingsgang tussen de kerk en de Cuyperspastorie. Tevens is daar verlichting met een bewegingssensor aangebracht.

-Inrichting en onderhoud

De verwarmingsinstallatie functioneert nog steeds naar tevredenheid en kreeg in november 2016 een onderhoudsbeurt. Hiervoor moest wel een hoogwerker in de kerk worden gereden en een aantal grote beelden tijdelijk verplaatst. In de nieuw gebouwde ruimte is vloerverwarming aangelegd, die eveneens een behaaglijke binnentemperatuur levert.

Het totale gasverbruik is na de uitbreiding/verbouwing en het verhoogde gebruik van de sacristie in de afgelopen jaren ca 15% gestegen.

Om het energieverbruik en de daarmee samenhangende kosten te beperken zijn veel lampen in het verslagjaar vervangen door LED-lampen en – strips. In december is het bestaande energiecontract opgezegd en is het nieuwe energiecontract via de SOGK ondergebracht bij Energie voor Kerken, waardoor de kosten flink worden teruggebracht. Met de nieuwe provider – Greenchoice - wordt bovendien alle energie op duurzame wijze geproduceerd.

Monumentenwacht heeft haar jaarlijkse onderhoudsinspectie uitgevoerd; zij rapporteren rechtstreeks aan de eigenaar van de kerk. (SOGK)

In overleg met de SOGK heeft de fa. Eijsbouts uit Asten na de blikseminslag de computer voor de torenklok vervangen en de elektronisch gestuurde LED-verlichting aan de wijzerplaten hersteld.

De beschikbare opslagruimte is door de ingebruikname van een deel van de kloosterzolder aanzienlijk vergroot en kent bovendien een voor het museum gunstiger opslagklimaat. Het faillissement van het Klooster van Kranenburg kan invloed hebben op de continuïteit maar op dit moment is daarover nog geen duidelijkheid. Een verdere uitbreiding van de depotruimten is na het verkrijgen van de collectie Ensink gerealiseerd in de gang naar de voormalige pastorie en de daaraan grenzende opslagkamer. Het bestuur heeft zich inmiddels georiënteerd op alternatieve opslagmogelijkheden.

7.SAMENWERKING

-SOGK

De samenwerking met de SOGK is goed. Mede in verband met de inmiddels afgesloten restauratie en de blikseminslag van het afgelopen jaar hebben intensieve bestuurscontacten plaats gevonden.

Verdere samenwerking kreeg gestalte bij regelmatige publicaties in het blad Venster, bij de realisatie van het jeugdeducatieproject en het promoten van de SOGK bij bezoekers en relaties.

-Erfgoed Gelderland

Het bestuur was in april en november aanwezig bij de 2 vergaderingen van de coöperatie Erfgoed Gelderland na een daaraan voorafgegane fusie van het Gelders Erfgoed en het Gelders Archief. Onze Stichting is ook als lid van deze coöperatie toegetreden.

Van de expertise van Erfgoed Gelderland is gebruik gemaakt bij cursussen en de ondersteuning van Adlib. Van de diensten van Erfgoed Gelderland is gebruik gemaakt bij de Gelderse Museumdag en overleg over samenwerking tussen Achterhoekse musea. Tevens presenteert het Heiligenbeeldenmuseum zich via de provinciale website www.mijngelderland.nl op het gebied van cultuurhistorie. Via het netwerk van Erfgoed Gelderland is een aanbod voor overname van vitrines uit een ander museum geaccepteerd.

-Musea

Het Heiligenbeeldenmuseum is een erkend en geregistreerd museum dat is ingeschreven in het Nationale Museumregister. Gelet op de beperking in openingstijden en –uren kan het Heiligenbeeldenmuseum niet participeren in de zogenaamde Museumjaarkaart.

In het najaar van 2012 heeft het bestuur een zelfanalyse gemaakt en ingezonden bij de Nederlandse Museumvereniging. De hieraan verbonden werkzaamheden hebben veel tijd gevergd. De audit hiervan heeft door reorganisaties bij de Museumvereniging nog niet kunnen plaatsvinden.

Inmiddels is bericht ontvangen dat de museumregistratie is verlengd en zijn de vernieuwde Museumnormen in het bestuur besproken. Als gevolg hiervan is het collectiebeleid beschreven, zijn procedures aangepast en is het calamiteitenplan aangepast en opnieuw vastgesteld.

De vergaderingen van vertegenwoordigers van erfgoedinstellingen met religieuze deelcollecties onder regie van de directeur van het Museum Catharijneconvent in Utrecht stonden ook in 2016 op een laag pitje. Wel is het contact onderhouden via het bezoek van nieuw geopende tentoonstellingen.

Aan het Museum Amsterdam zijn in 2015 en begin 2016 vier grote beelden uitgeleend voor de tentoonstelling "De IJzeren Eeuw." Aan het CODA-museum in Apeldoorn is een groot Mariabeeld uitgeleend, terwijl aan het Museum Smedekinck in Zelhem enkele kanseldoecken uit de collectie werden overgedragen.

-R.K.Instellingen/parochies

In het algemeen wordt de informatie over de tentoonstellingen in allerlei kerkelijke bladen van bisdom en parochies goed opgenomen. De parochie HH.12 Apostelen neemt de tentoonstelling uitgebreid op in het blad "Onderweg" en in een speciale kerstfolder.

Aan de geloofsgemeenschappen in Vragender en Rekken zijn enkele Donatusbeelden, c.q. een grote kerstgroep kortdurend uitgeleend. Van de geloofsgemeenschap H. Andreas in Brummen zijn na sluiting van de kerk enkele heiligenbeelden en hun kerstgroep ontvangen. Een kleinere kerstgroep is aan deze geloofsgemeenschap geschonken voor gebruik in hun kerkzaal. Uit het inmiddels gesloten klooster Mariënborg in Den Bosch is een bijzondere bisschopsstoel verkregen die jarenlang door mgr. Bluyssen is gebruikt tot zijn overlijden in 2015.

-Kranenburgs Belang

Er zijn goede contacten met Kranenburgs Belang dat de (ver)bouwplannen van het museum krachtig heeft ondersteund. De uitgezette "Cuyperswandeling" mag zich in een behoorlijke belangstelling verheugen. Sinds november 2011 zijn de tentoonstellingen van het Heiligenbeeldenmuseum op de activiteitenborden bij de toegangen tot het dorp vermeld. In december is medewerking verleend aan de door Kranenburgs Belang georganiseerde kerstfair die op het voorterrein voor kerk en klooster werd georganiseerd. Na het faillissement van het Klooster van Kranenburg is de AED-defibrillator in overleg met Kranenburgs Belang verplaatst naar een wand aan de wegzijde van het museum nabij de Cuyperspastorie.

-Gemeente Bronckhorst

Het museum wordt jaarlijks uitgenodigd op een informatiedag voor toeristische attracties en is betrokken bij het gemeentelijk programma voor vrijwilligers.

-Klooster Kranenburg/Dijkman

Met de exploitanten van het Klooster van Kranenburg, de familie Timmers, bestond een goed contact, en de gezamenlijke opvatting is dat beide activiteiten elkaar versterken. Helaas zijn de exploitanten als gevolg van financiële problemen in november failliet verklaard.

Met de heer Dijkman(eigenaar van het voormalige klooster) worden eveneens goede contacten onderhouden. In het verslagjaar waren plannen voor een gezamenlijke herinrichting van het voorterrein en de toekomstige exploitatie van het klooster punten van bespreking.

-Achterhoeks Bureau voor Toerisme

In samenwerking met dit bureau trekken 24 musea in de Achterhoek op om meer bezoekers te trekken, ook uit Duitsland en België. Op eigen initiatief is bereikt dat het museum vanaf 2017 wordt opgenomen in de knooppuntenroute voor fietsers.

-VVV Bronckhorst

Er is een goed contact met (de vrijwilligers) van de VVV in Vorden en de overige kantoren in de nabije omgeving. De VVV schonk het museum een antieke eikenhouten kast voor het documentatiecentrum in de voormalige sacristie. Na een nieuwe start ondersteunt ons museum de inmiddels gelanceerde activiteiten van de nieuwe VVV Bronckhorst/Vorden.

-Scholen

Via het samenwerkingsconcept Kerkenpad bestaat contact met alle Vordense basisscholen en worden zij klassikaal uitgenodigd voor de jaarlijkse wissel/thematentoonstelling en kersttentoonstelling. Met name klassen van de samenwerkingsschool in Kranenburg en de Chr. Basisschool zijn trouwe bezoekers. Ook vanuit Ruurlo en Borculo is inmiddels belangstelling getoond.

-Overig

Goede contacten worden eveneens onderhouden met bestuur en leden van de Vereniging Vrienden van de Kerstgroep en het bestuur van de Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst – Nederland.

In samenwerking met laatstgenoemde Stichting werd het nieuwe klankbeeld over Driekoningen geproduceerd, waarmee tevens een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het vastleggen van een stukje immaterieel cultureel erfgoed. Leden van de vereniging exposeren ieder jaar weer hun mooiste kerstgroepen in ons museum.

8.BELEIDS- EN ACTIEPLAN 2015-2018

-Vaststellen gewijzigd Beleids- en actieplan

Sinds 2008 heeft VKK een beleids- en actieplan dat een periode van vier jaar beslaat, opgedeeld in vier jaarschijven. In november 2014 is - na consultatie van de Raad van Advies - een beleidsplan voor de beleidsperiode 2015 – 2018 vastgesteld, dat ook op de website van het Heiligenbeeldenmuseum is gepubliceerd.

-Actiepunten jaarplan 2016

De belangrijkste actiepunten voor 2016 vloeiden voort uit de inmiddels afgesloten restauratie van de kerk. Het opknappen en herinrichten van de voormalige sacristie, de beschildering van 3 traveeën bij de ramen aan de noord-westzijde, de vernieuwing van de bekabeling en elektra in de beide zijbeuken en herstel van de vloer op enkele plaatsen zijn gerealiseerd. Ook is een voorstel uitgewerkt voor een tafelopstelling, tevens opslagruimte voor kerstbeelden in de zijbeuk aan de wegzijde.

Aan de vergroting van het publieksbereik kon door gerichte benadering van de media en sociale media , de periodieke actualisering van de website en het organiseren van het Iconenmenu voldoende inhoud worden gegeven. Met de gemeente Bronckhorst en het Achterhoeks Bureau voor Toerisme is aan het einde van het jaar overeenstemming bereikt over de aanpassing van de fiets-knooppuntroute die het komende seizoen langs het museum zal voeren. Het werven van nieuwe donateurs en het vergroten van de opbrengsten uit de museumwinkel waren eveneens succesvolle activiteiten. Na het opknappen van de sacristie kon een begin worden gemaakt met het inrichten van een documentatiecentrum.

-Toekomstvisie

De gerealiseerde restauratie en de daarop gevolgde investeringen geven belangrijke impulsen aan de professionalisering en kwaliteit van het museum. De verfraaiing van de buitenomgeving rondom de kerk wordt eveneens ter hand genomen, waarbij de mogelijkheden van een beeldentuin in de oorspronkelijke kloostertuin en de plannen van de exploitanten van de Cuyperspastorie in de gedachtenvorming worden betrokken.

De verdergaande samenwerking met soortgelijke musea met het aandachtsveld religieus erfgoed zal actief worden ondersteund om de professionalisering beter gestalte te geven en verantwoorde keuzes te maken m.b.t. de toekomstige collectie en onderzoekstaken.

Na de opening van het museum More in Gorssel met een deel van de zgn. Scheringacollectie zal vanaf juni 2017 de daartoe behorende Willinkcollectie in Kasteel Ruurlo blijvend worden geëxposeerd. Aangezien ons museum tussen beide musea is gesitueerd is dit reden voor nader overleg waarbij ook de VVV Bronckhorst wordt betrokken.

De thematentoonstelling in 2017 zal aandacht besteden aan een aantal bijzondere jubilea, zoals 150 jaar consecratie van de Antonius van Paduakerk, 400 jaar zielzorg door franciscanen en 500 jaar reformatie.

9.TENSLOTTE

Het bestuur bedankt alle vrijwilligers, donateurs en overige relaties voor de steun die het in het afgelopen jaar heeft ervaren. Ook in 2017 zullen wij weer met veel energie,enthousiasme en inzet werken aan een verdere verbetering van onze resultaten!

Vorden,31 maart 2017.